

PORESKA PRAKSA

ZA MAJ 2016. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 5
Porez na dohodak fizičkih lica	6 - 9
Ostalo (drugi propisi).....	10 - 14

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Obaveza registracije fizičkog lica za PDV u slučaju obavljanja profesionalne djelatnosti (konsalting usluge)

**Broj: 03/2- 7898/2-16
Podgorica, 19. maj 2016. godine**

Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG“, br. 65/01 ... 76/05 i „Službeni list CG“, br.16/07 ... 09/15) u članu 13 propisao je da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, uključujući i profesionalnu djelatnost, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno. Pri tome se ne pravi razlika između pravnih i fizičkih lica, što je bliže određeno članom 23 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/02 ... 16/06 i „Sl. list CG“, br. 64/08, 30/13, 32/15).

Lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos od 18.000 eura, za 12 uzastopnih mjeseci ili kraći period. Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od sedam dana od prijema prijave. Navedeno je definisano u članu 55 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Obaveze izdavanja PDV računa, sačinjavanja i podnošenja mjesečne prijave za obračun i plaćanje PDV-a, kao i rok dospijeća za plaćanje poreske obaveze propisani su odredbama članova 31, 35 i 36 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Poreski tretman davanja u zakup kuće za stanovanje, na period od godinu dana

**Broj: 03/7-7280/2 -16
Podgorica, 04. maj 2016. godine**

Članom 27 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 76/05 i „Sl. list Crne Gore“, br. 16/07 ... 9/15), propisano je da su plaćanja PDV oslobođene usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana, kao i zakup poljoprivrednog zemljišta ili šuma, koji su upisani u zemljišne knjige.

Dakle, sa stanovišta Zakona o porezu na dodatu vrijednost, firma je oslobođena plaćanja PDV-a na prihod od zakupa kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje, duže od 60 dana, međutim takav prihod ulazi u osnovicu za obračun porez na dobit.

Obaveza zdravstvenih ustanova da izdavaju fiskalne račune

**Broj: 03/2- 8058/2-16
Podgorica, 24. maj 2016. godine**

Činjenica je da je Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 09/15) u članu 32 stav 8 propisao da je poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan taj promet iskazivati preko poreske registar kase. Međutim, poreski obveznik, u smislu ovog zakona je samo ono pravno ili fizičko lice koje je po osnovu obavljanja oporezivog prometa proizvoda i usluga registrovano kao PDV obveznik.

Napominjemo da su zdravstvene usluge kao usluge od javnog interesa, shodno članu 26 stav 1 tačka 2 pomenutog zakona, oslobođene plaćanja PDV-a. Lica koja obavljaju isključivo promet usluga oslobođenih od plaćanja PDV nemaju ni pravo ni obavezu da se registruju kao PDV obveznici, bez obzira na iznos ostvarenog prometa, te shodno tome nemaju ni obavezu izdavanja fiskalnih računa preko poreske registar kase.

Stopa PDV-a na usluge posredovanja pri nabavci određenih proizvoda ili angažovanja firmi za pružanje određenih usluga u marinama

**Broj: 03/2- 7686/2-16
Podgorica, 17. maj 2016. godine**

Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 09/15) u članu 24a stav 1 tačka 15a propisao je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa servisnih usluga koje se pružaju u marinama.

Pravilnik o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Sl. list RCG", br. 81/05, 02/06, 10/06, 06/08, 46/08, 11/09, 62/15, 69/15, 21/16) u članu 10a bliže određuje da se servisnim uslugama koje se pružaju u marinama smatraju usluge smještaja, čuvanja i zaštite (vez u vodi i na suvom), održavanja, popravke i remonta jahti, a koje ne uključuju proizvode koji se koriste za obavljanje tih usluga.

Usluge posredovanja, uz određenu proviziju, pri nabavci određenih proizvoda ili angažovanja firmi za pružanje određenih usluga jahtama, nijesu svrstane u usluge iz člana 10a Pravilnika, te se ne mogu oporezovati po sniženoj stopi, već po opštoj stopi PDV-a od 19%.

Stopa PDV-a na usluge rentiranja jahti

**Broj: 03/7- /2 -16
Podgorica, 16. maj 2016. godine**

Članom 24a stav 1 tačka 15a Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 09/15) je propisano da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda i to servisnih usluga koje se pružaju u marinama.

Članom 10a Pravilnika o utvrđivanju proizvoda koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV je propisano da se servisnim uslugama koje se pružaju u marinama, u smislu člana 24a stav 1 tačka 15a Zakona, smatraju usluge smještaja, čuvanja i zaštite (vez u vodi i na suvom), održavanja, popravke i remonta jahti, a koje ne uključuju proizvode koji se koriste za obavljanje tih usluga.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi Zakona i Pravilnika, detaljno je razrađeno koje se to servisne usluge u marinama oporezuju po sniženoj stopi PDV, dok se prihodi od ostalih usluga među koje spadaju i prihodi od usluga rentiranja jahti, oporezuju po opštoj stopi PDV-a od 19%.

Stopa PDV-a na promet palminog ulja

Broj: 03/2- 7687/2-16

Podgorica, 12. maj 2016. godine

Pravilnik o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Sl. list RCG", br. 81/05, 02/06, 10/06, 06/08, 46/08, 11/09, 62/15, 69/15, 21/16) u članu 2 stav 10 propisao je da se uljem kao osnovnim proizvodom za ljudsku ishranu smatraju jestiva ulja dobijena od suncokreta, maslina, soje, kukuruza, lana, susama i koštica grožđa. Dakle, palmino ulje nije svrstano u jestiva ulja koja se oporezuju po sniženoj stopi od 7%, te se promet, odnosno uvoz istog oprezuje po opštoj stopi PDV-a od 19%.

Pravo na oslobođanje od plaćanja PDV-a na prodaju duvanskih proizvoda – cigareta kineskoj kompaniji CRBC angažovanoj na izgradnji auto puta Bar-Boljare

Broj: 03/7-7661/2 -16

Podgorica, 10. maj 2016. godine

Članom 16 Zakona o autoputu Bar-Boljare ("Sl. list Crne Gore", br. 52/14) je propisano da se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0% na promet prozvoda i usluga namijenjenih za izgradnju autoputa koje realizuje izvođač radova, ili se ta realizacija realizuje za račun izvođača radova na izgradnji auto puta.

Pravilnikom o postupku oslobođanja od plaćanja poreskih i carinskih obaveza za izvođenje radova na izgradnji auto puta Bar – Boljare ("Sl. list Crne Gore", br. 03/15 i 13/15) uređuje se način i postupak ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost, poreza na dohodak fizičkih lica, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, poreza na dobit pravnih lica i carina izvođača radova koji je angažovan na izgradnji auto puta Bar-Boljare (u daljem tekstu: izvođač radova).

Članovima 2 i 5 Pravilnika je propisano da izvođač radova, odnosno lice koje obavlja poslove za račun izvođača radova, iz člana 16 Zakona o auto putu Bar-Boljare, radi evidentiranja nabavke proizvoda i usluga za koju se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0%, koristi kontrolnu markicu.

Izvođač radova iz stava 1 ovog člana, organu uprave nadležnom za naplatu poreza podnosi zahtjev za izdavanje kontrolnih markica.

Prilikom nabavke proizvoda i usluga izvođač radova predaje isporučiocu dva primjerka kontrolne markice sa istim serijskim brojem, od kojih jedan primjerak isporučilac popunjava i lijepi na poleđini računa koji izdaje izvođaču radova, a drugi primjerak popunjava i lijepi na poleđini računa koji zadržava za sebe.

Dakle, na osnovu Zakona o auto putu Bar-Boljare i Pravilnika o postupku oslobođanja od plaćanja poreskih i carinskih obaveza, za izvođenje radova na izgradnji auto puta Bar – Boljare, promet proizvoda i usluge koje pruža registrovani PDV obveznik izvođaču radova, izdaje fakturu za izvršeni promet, odnosno uslugu po stopi od 0%.

Međutim, kada je u pitanju prodaja duvanskih proizvoda – cigareta kineskoj kompaniji CRBC, mišljenja smo da isti proizodi nijesu usko povezani sa proizvodima i uslugama koji su neophodni pri izgradnji auto puta Bar-Boljare, samim tim ste u obavezi da prilikom isporuka duvanskih proizvoda –cigaretu prema CRBC na fakturi iskažete i obračunate PDV u skladu sa Zakonom o PDV.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Postupak oporezivanja isplate ličnih primanja po više osnova

Broj: 03/2- 7118/2-16

Podgorica, 06. maj 2016. godine

Članom 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 08/15) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Članom 2 stav 1 Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Sl. list RCG", br. 81/06 I "Sl. list CG", br. 45/08, 04/10, 08/13, 02/15, 09/15, 09/16) propisano je da lična primanja po osnovu zaposlenja obuhvataju zaradu, naknadu zarade i druga primanja propisana Zakonom o radu ("Službeni list CG", broj 49/08), ostvarena u novcu ili u nenovčanom obliku.

Lična primanja iz stava 1 ovog člana upustva iskazuju se u bruto iznosu, koji obuhvata neto lično primanje, porez i doprinose koje plaća osiguranik (zaposleni).

Član 3 u stavu 1 navedenog upustva propisuje da se mjesecna akontacija poreza na lična primanja obračunava primjenom poreske stope od 9% na poresku osnovicu, koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u tom periodu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana Uputstva, mjesecna akontacija poreza na lična primanja iznad 720 eura mjesечно, obračunava se primjenom stope od 11% na poresku osnovicu koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u tom periodu iznad 720 eura.

Poslodavac koji tokom istog obračunskog perioda zaposlenom izvrši isplatu ličnih primanja po više osnova, čiji ukupan bruto iznos prelazi iznos od 720 eura, na iznos primanja iznad 720 eura obračunava porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 11%.

* *Primjer:* Tokom januara 2016. godine, poslodavac je zaposlenom izvršio isplatu zarade u bruto iznosu od 800,00 eura i ostale naknade u bruto iznosu od 200,00 eura. Poslodavac vrši pojedinačne obračune poreza na dohodak fizičkih lica za pojedinačna lična primanja primjenom stope od 9% na bruto osnovicu i dodatni porez po stopi od 2% na kumulativni (ukupan) iznos bruto ličnih primanja koja prelaze iznos od 720 Eura. Osnovica za dodatno oporezivanje = $(800 + 200) - 720 = 280$ eura.

Postupak oporezivanje prihoda od zakupa imovine

Broj: 03/2- 8454/2-16

Podgorica, 25. maj 2016. godine

Članom 49a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15) propisano je da akontaciju poreza na prihode od imovine (prihodi od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine) tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda prilikom svake isplate zakupnine i istovremeno sa isplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod. Pri tome nije od značaja da li je ili nije fizičko lice - zakupodavac PDV obveznik. Shodno članu 36 pomenutog zakona oporezivi prihod predstavlja iznos koji se dobije nakon što se bruto zakupnina (bez PDV) umanji za 30% po osnovu standardnih rashoda.

Ukoliko je zakupodavac registrovani PDV obveznik isti je dužan da ispostavlja PDV račun, sačinjen u skladu sa članom 32 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (Sl.list RCG, br.65/01...04/06 i Sl.list CG, br. 16/07...09/15). Osnovica za obračun PDV-a je bruto zakupnina, shodno članu 20 ovog zakona. Obaveza zakupca je da zakupodavcu isplati neto zakupninu i obračunati PDV, te da obračunati i obustavljeni porez na dohodak fizičkih lica uplati na propisani račun. Zakupac će obračunati PDV tretirati kao ulazni PDV sa pravom odbitka, pod uslovom da je i sam registrovani PDV obveznik i da zakupljeni prostor koristi za obavljanje poslovne djelatnosti.

Prirez na porez se obračunava i uplaćuje na teret sredstava isplatioca zakupnine.

Postupak obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa na prihode od samostalne djelatnosti

Broj: 03/2- 7120/2-16

Podgorica, 06. maj 2016. godine

Prema odredbama člana 20 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) kod poreskih obveznika koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, poreska osnovica se utvrđuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo. Rashodi kod utvrđivanja oporezive dobiti, priznaju se u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Odredbe navedenog zakona propisuju da su poreski obveznici koji porez plaćaju po stvarnom dohotku dužni da do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu podnesu godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica - obrazac-GPP FL sa bilansom stanja i bilansom uspjeha.

Prema članu 48 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, preduzetnik koji obavlja samostalnu djelatnost porez na prihod od samostalne djelatnosti plaća u vidu mjesecnih akontacija, tokom godine čiju visinu određuje na osnovu visine poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz poreske prijave. Konačno utvrđeni porez na dohodak, umanjen za akontacije plaćene u toku godine, poreski obveznici su u obavezi da plate sa podnošenjem poreske prijave.

Osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za obveznike koji porez utvrđuju i plaćaju po stvarnom dohotku (advokati) se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori;
- do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori;
- preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori;

S tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

Ilustracije radi, postupak za obračun osnovice za doprinose za obavezno socijalno osiguranje i popunjavanje obrasca GPP FL je sljedeći:

- Pod rednim brojem 1 Dodatka A1, upisuje se iznos iz rednog broja 1 Bilansa uspjeha – Poslovni prihodi;
- Pod rednim brojem 1.1 Dodatka A1, upisuje se iznos osnovice za plaćanje doprinosa koja se utvrđuje na sljedeći način:

Ukoliko je iznos u rednom broju 1 Dodatka A1 do 15.000 €, osnovica je 100% prosječne zarade iz prethodne godine (za 2014. godinu = 723).

$723 \times 100\% = 723,00 \times 12 \text{ mjeseci} = \mathbf{8.676,00€ \text{ osnovica za cijelu godinu.}}$

Mjesečni obračun zarade se prijavljuje na obrascu IOPPD.

Broj: 03/2- 6626/2-16

Podgorica, 04. maj 2016. godine

Prema članu 48 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09... 62/13 i 79/15) preduzetnik koji obavlja samostalnu djelatnost porez na prihod od samostalne djelatnosti plaća u vidu mjesecnih akontacija, tokom godine čiju visinu određuje na osnovu visine poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz poreske prijave.

Članom 49 navedenog zakona je propisano da se obvezniku poreza na prihode od samostalne djelatnosti, čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje da obavlja djelatnosti manji od 18.000 eura, može, na njegov zahtjev, priznati da porez plaća u godišnjem paušalnom iznosu.

Zahtjev se podnosi do kraja tekuće godine za narednu godinu, a u slučaju otpočinjanja sa obavljanjem djelatnosti u toku godine zahtjev se podnosi u roku od pet dana od dana registracije za obavljanje djelatnosti.

Ako poreski organ ocijeni da je zahtjev osnovan donijeće poresko rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Poreskim obveznicima kojima je poreskim rješenjem data mogućnost da porez plaćaju u paušalnom iznosu, poreska obaveza i obaveza doprinosa za obavezno socijalno osiguranje se utvrđuje u skladu sa Pravilnikom o paušalnom oporezivanju prihoda od samostalne djelatnosti ("Sl. list RCG", br. 03/05, "Sl. list Crne Gore", br. 80/08 ... 25/16).

Obveznici koji porez plaćaju u godišnjem paušalnom iznosu dužni su da vode poslovne knjige o ostvarenom prometu.

U slučaju da preduzetnik koji porez plaća u godišnjem paušalnom iznosu pređe propisani limit od 18 000 eura ostvarenog prometa u toku kalendarske godine za koju se plaća porez, dužan je da tu promjenu prijavi područnom organu poreske uprave. Takođe je dužan da:

- vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima;
- po isteku poreskog perioda, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu - obrazac GPP FL do 30. aprila tekuće godine za kalendarsku godinu.

Visinu poreske obaveze poreski obveznici određuje na osnovu visine poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz poreske prijave. Konačno utvrđeni porez na dohodak, umanjen za akontacije plaćene u toku godine, poreski obveznici su u obavezi da plate sa podnošenjem poreske prijave.

Osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za obveznike koji porez utvrđuju i plaćaju po stvarnom dohotku se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori,
- do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori,
- preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesecne zarade u Crnoj Gori,
- s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

Ilustracije radi, postupak za obračun osnovice za doprinose za obavezno socijalno osiguranje i popunjavanje obrasca GPP FL je sljedeći:

- Pod rednim brojem 1 Dodatka A1, upisuje se iznos iz rednog broja 1 Bilansa uspjeha
 - Poslovni prihodi
- Pod rednim brojem 1.1 Dodatka A1, upisuje se iznos osnovice za plaćanje doprinosa koja se utvrđuje na sljedeći način:
 - Ukoliko je iznos u rednom broju 1 Dodatka A1 veći (>) od 15.000€, osnovica je 150% prosječne zarade iz prethodne godine (za 2014.godinu = 723)
 $723 \times 150\% = 1.084,50 \times 12 \text{ mjeseci} = \mathbf{13.014,00€ \text{ osnovica za cijelu godinu.}}$

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Da li direktor može da zaključi ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom?

**Broj: 03/2- 7036/2-16
Podgorica, 05. maj 2016. godine**

Zaposleni, pa i direktor, može da zaključi ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom, ali ne kraće od 1/4 (10 časova nedjeljno) punog radnog vremena, pod uslovom da je poslodavac aktom o sistematizaciji utvrdio ta radna mjesta na kojima se zaključuje ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom. Navedeno je utvrđeno odredbama članova 29, 31 i 46 Zakona o radu („Sl. list CG”, br. 49/08 ... 53/14) koje ne isključuju pravo poslodavca da i sa direktorom zaključi ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom. Naravno, uz ispunjenje navedenog uslova, tj. da je aktom o sistematizaciji propisano da se funkcija direktora obavlja sa nepunim radnim vremenom. Ovo važi i za strane državljane koji se zapošljavaju u Crnoj Gori u skladu sa Zakonom o strancima („Sl. list CG”, br. 56/14,28/15,16/16) ukoliko u samom odobrenju izdatom od MUP-a nije naznačeno da se odobrava boravak u Crnoj Gori radi zaposlenja sa punim radnim vremenom.

Neophodno je i da se izvrši registracija lica zaposlenih sa nepunim radnim vremenom u Centralni registar obveznika i osiguranika (CROO), na osnovu podnijetog obrasca JPR, Dodatka B, sa pratećom dokumentacijom.

Poreski tretman naknade za smještaj zaposlenom

**Broj: 03/2- 7380/2-16
Podgorica, 11. maj 2016. godine**

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”, br. 13/07 ... 08/15) u članu 3a propisao je da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica. Ukoliko je isplata naknade za smještaj utvrđena ugovorom o radu zaključenim sa tim zaposlenim u tom slučaju se i taj iznos uračunava u zaradu i podliježe plaćanju poreza i doprinosa i na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Ukoliko plaćanje naknade za smještaj nije određeno ugovorom o radu, onda se obračunava samo porez na dohodak fizičkih lica.

Naime, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG”, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG”, br. 86/09 ... 79/15) u članu 14 stav 4 propisao je da se ličnim primanjima smatraju i pružanja pogodnosti zaposlenima, oprštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Pružanjem pogodnosti se smatra i plaćanje smještaja, odnosno stanabine zaposlenima. I ovaj oblik ličnih primanja podliježe obračunu i plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica po važećim stopama. Oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja. Shodno članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje na pogodnosti se ne

obračunavaju doprinosi pod uslovom da iste nijesu kompenzacija za neisplaćenu zaradu ili dio zarade.

Da li lice koje je preduzetnik, a istovremeno i osnivač privrednog društva ima obavezu da plaća doprinose za obavezno socijalno osiguranje i u privrednom društvu

**Broj: 03/2- 7895/2-16
Podgorica, 16. maj 2016. godine**

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 5 stav 1 tačka 12, član 6 stav 1 tačka 12 i član 7 stav 1 tačka 9 propisao je da su preduzetnici i lica koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, za zdravstveno osiguranje i za slučaj nezaposlenosti. Pomenuti zakon ne propisuje obavezu plaćanja doprinosa za osnivače privrednog društva koji i nijesu zaposleni u tom privrednom društvu.

Lice koje je registrovani preduzetnik i istovremeno je osnivač privrednog društva obveznik je plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje samo po osnovu obavljanja samostalne, odnosno preduzetničke djelatnosti.

Što se tiče poreza na dohodak preduzetnici su obveznici istog ukoliko ostvare dobit, odnosno dohodak po osnovu obavljanja preduzetničke djelatnosti, a osnivači privrednog društva samo u slučaju isplate udjela u dobiti tog privrednog društva.

Inače, prema važećim propisima isto lice ne može biti istovremeno i zaposleni i preduzetnik.

Da li članovi porodice osiguranika – preduzetnika stiču status osiguranika, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju

**Broj: 03/2- 7320/2-16
Podgorica, 11. maj 2016. godine**

Zakon o zdravstvenom osiguranju („Sl. list Crne Gore“, br. 06/16) u članu 6 stav 1 tačka 9 propisao je da su osiguranici, u smislu ovog zakona, preduzetnici i lica koja samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao osnovno zanimanje.

Shodno članu 10 navedenog zakona status osiguranika stiču i članovi porodice osiguranika pod uslovom da nijesu osigurani po drugom osnovu i da imaju prebivalište, odnosno odobren stalni boravak u Crnoj Gori, kao i da nemaju svojstvo osiguranog lica u drugoj državi, ako međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

Članovima porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- članovi uže porodice: bračni ili vanbračni drug, djeca rođena u braku ili van braka, pastorčad, usvojena djeca kao i djeca bez roditeljskog staranja, ako ih osiguranik izdržava, u skladu sa zakonom;
- članovi šire porodice: roditelji (otac, majka, očuh, mačeha i usvojilac), baba, djed, unučad, braća i sestre, ako su trajno i potpuno nesposobni za rad, u smislu posebnih propisa, i ako ih osiguranik izdržava.

Dijete osiguranika ima prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, pod uslovima iz ovog zakona, do završetka školovanja po propisima iz oblasti obrazovanja, a najkasnije do navršenih 26 godina života.

Procedura registracije obveznika poreza i doprinosa koji su zaposleni na određeno vrijeme, a kod kojih radni angažman ide u kontinuitetu

Broj: 03/2- 8398/2-16

Podgorica, 27. maj 2016. godine

Shodno internim procedurama registracije obveznika poreza i doprinosa, poslodavac koji ima zaposlena lica na određeno vrijeme (vremenski ograničeni ugovori o radu), a kod kojih radni angažman ide u kontinuitetu, odnosno nema prekida u osiguranju, treba da, bez podnošenja obrasca JPR za prijavu i odjavu osiguranja po pojedinim periodima rada, dostavi Obavještenje o kontinuitetu ugovora o radu i priloži fotokopiju novog ugovora o radu, kao i fotokopiju prethodnog ugovora o radu (čime dokazuje kontinuitet).

Zapošljavanje lica koje je korisnik porodične penzije

Broj: 03/2-8477/2-16

Podgorica, 24. maj 2016. godine

Članom 46 stav 4 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03 ... 47/07 i „Službeni list CG“, br. 12/07 ... 44/15) je propisano da dijete poslije navršenih 19 godina života stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do završetka školovanja, ali najkasnije do navršenih 24 godine života, ako pohađa fakultet, izuzetno ako dijete pohađa fakultet čije trajanje je duže od četiri godine, porodična penzija mu pripada do navršenih 25 godina života.

Odredbama člana 112 stava 3 i 4 zakona propisano je da korisnik porodične penzije ima pravo: na zaposlenje, obavljanje samostalne djelatnosti, odnosno obavljanje poslova po osnovu ugovora o djelu, poslova po osnovu autorskog ugovora kao i poslove po osnovu drugih ugovora, kod kojih za izvršen posao ostvaruju ugovorenu naknadu, a da mu se pri tom ne obustavlja isplata penzije.

Dakle, poslodavac kod zapošljavanja ovih lica, u ovom konkretnom slučaju, istog prijavljuje u JPR prijavu preko šifre 164 - korisnik porodične penzije (djeca) koji je zaposlen, a u Izvještaj Obrasca IOPPD preko šifre 004 i obračunava i obustavlja porez po stopi od 9% i doprinos za PIO po stopi od 20,5%.

Pravo poslodavca na subvenciju zarade prilikom zapošljavanja lica sa invaliditetom

**Broj: 03/2- 8539/2-16
Podgorica, 25.maj 2016. godine**

Porez i doprinosi iz i na zaradu zaposlenih lica sa invaliditetom obračunavaju se na isti način i po istim stopama kao i za ostale zaposlene.

Međutim, poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom, shodno članu 37 stav 2 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, ("Sl. list CG", br. 49/08, 73/10, 39/11) ima pravo na subvencije isplaćenih im zarada u iznosu od :

- 75% od isplaćene bruto zarade za cijeli period zaposlenosti, za poslodavca koji zaposli lice sa najmanje 50% invaliditeta;
- za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom manjim od 50%, subvencija uznosi: u prvoj godini 75%, u drugoj 60%, u trećoj i svakoj narednoj godini 50% od isplaćene bruto zarade. Uslovi i način ostvarivanja prava na subvencije propisani su Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije ("Sl. list Crne Gore", br. 39/12).

Pravo na subvenciju zarade poslodavac ostvaruje kod Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica podnošenjem odgovarajućeg zahtjeva. Uz zahtjev za ostvarivanje prava na subvenciju se pored dokaza iz prethodnog odjeljka podnosi i dokaze o isplati zarada sa uplatom doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za lice sa invaliditetom. Pravo na subvenciju zarade pripada za cijelo vrijeme trajanja radnog odnosa lica sa invaliditetom.

Odluku o pravu na subvenciju donosi direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na predlog Savjeta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica.

Lica kojima je priznato pravo na subvencije, do kraja tekućeg mjeseca, Fondu podnose dokaze o isplati zarade sa uplatom doprinosa. Ukoliko se ne dostave traženi dokazi Savjet Fonda daje predlog o obustavi isplate subvencije. Odluku o obustavi isplate subvencije zarade donosi direktor Zavoda za zapošljavanje na predlog pomenutog Fonda.

Obveznik poreza na promet upotrebljavanog motornog vozila (u slučaju kada je sticalac fizičko lice, a prodavac privredno društvo)

**Broj: 03/2- 7896/2-16
Podgorica, 18. maj 2016. godine**

Zakon o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica ("Sl. list RCG", br. 55/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 40/11, 34/14) u članu 2 propisao je da je predmet oporezivanja promet ili drugi način sticanja upotrebljivanih putničkih motornih vozila za koje prodavac, odnosno prenosilac nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom nabavke.

Shodno članu 3 navedenog zakona poreski obveznik poreza na promet je kupac, odnosno sticalac upotrebljivanih putničkih i ostalih motornih vozila i isti je dužan nastanak

poreske obaveze prijaviti nadležnom poreskom organu, prema svom sjedištu ili prebivalištu, u roku od 15 dana od dana kupovine ili sticanja vozila.

Ovaj porez jedino ne plaća poklonoprimec koji je u odnosu prema poklonodavcu u prvom naslednom redu i naslednik koji je u odnosu prema ostaviocu u prvom naslednom redu.

Dakle, fizičko lice koje je sticalac upotrebljavanog motornog vozila koje je ranije bilo u vlasništvu privrednog društva, dužno je da uplati porez na promet upotrebljavnih motornih vozila.

Bez dokaza o plaćenom porezu ne može se izvršiti registracija upotrebljavnih motornih vozila, kako je i propisano članom 8 Zakon o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica.